

III. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

III. 1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Všichni žáci Praktické školy jednoleté v Rakovníku jsou **žáci se speciálními vzdělávacími potřebami**. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytování **podpůrných opatření**. Podpůrná opatření poskytuje škola bezplatně na základě doporučení **školského poradenského zařízení**.

Praktická škola jednoletá v Rakovníku umožňuje získat střední vzdělání žákům se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem, kteří ukončili:

- a) povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením
- b) povinnou školní docházku v základní škole speciální
- c) povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání ani základy vzdělání
- d) základní vzdělání na základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy“

V praktické škole jednoleté se vzdělávají žáci s různými druhy a různou mírou závažnosti zdravotního postižení. Vzhledem k tomu musí být zdravotní způsobilost žáků ke vzdělávání v odborných činnostech a oborech podle zaměření školy posouzena odborným lékařem. Na základě jeho doporučení jsou na žáky stanoveny takové požadavky, které důsledně respektují jejich individuální možnosti, zdravotní stav a specifické problémy vyplývající z povahy a stupně postižení.

Praktická škola jednoletá doplňuje a rozšiřuje praktické i teoretické dovednosti žáků získané v průběhu povinné školní docházky. Za předpokladu respektování individuálních potřeb žáků, vyplývajících z charakteru a stupně jejich postižení i aktuálního zdravotního stavu, je vzdělávací proces zaměřen na rozvoj komunikačních dovedností a dosažení nejvyšší možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob. Poskytuje možnost osvojení manuálních dovedností a jednoduchých činností využitelných v oblastech praktického života, které absolventům usnadní integraci do společnosti.

Kromě všeobecně vzdělávacích předmětů daných rámcovým učebním plánem, **je výuka v Praktické škole jednoleté v Rakovníku zaměřena na ruční práce a na výkon pomocných prací při příjmu, přípravě a praní prádla a oděvů, jejich žehlení a mandlování.**

Absolventi Praktické školy jednoleté v Rakovníku se budou moci v rámci svých možností a individuálních schopností uplatnit přiměřeným výkonem při pomocných pracích v čistírnách a prádelnách, v sociální péči a službách, ve zdravotnictví, případně v chráněných pracovištích.

III. 2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Vzdělávání v praktické škole jednoleté dále rozvíjí klíčové kompetence získané na úrovni základního vzdělávání a utváří odborné kompetence.

KOMPETENCE:

1. klíčové kompetence:

- 1.1. Kompetence k učení
- 1.2. Kompetence k řešení problémů
- 1.3. Kompetence komunikativní
- 1.4. Kompetence sociální a personální
- 1.5. Kompetence občanské

1.6. Kompetence pracovní

2. odborné kompetence:

2.1. odborné kompetence pro všechna zaměření školy

- 2.1.1. Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- 2.1.2. Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb
- 2.1.3. Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

2.2. odborné kompetence podle zaměření školy

- 2.2.1. Provádět pomocné práce při příjmu, přípravě a praní prádla a oděvů a jejich žehlení a mandlování
- 2.2.2. Provádět ruční a úklidové práce potřebné pro samostatné vedení domácnosti

Výchovně vzdělávacími strategiemi jsou způsoby, kterými rozvíjíme jednotlivé klíčové a odborné kompetence, jsou to cesty, jakými chceme dosáhnout cíle.

Při rozvoji klíčových a odborných kompetencí škola uplatňuje tyto postupy:

- respektování individuálních potřeb žáků daných charakterem jejich postižení
- stanovení splnitelných cílů a forem práce respektujících schopnosti a aktuální zdravotní stav žáků
- důraz na důkladné procvičení učiva a propojení osvojených poznatků s jejich praktickým využitím

STRATEGIE VEDOUCÍ K UTVÁŘENÍ A ROZVÍJENÍ KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

☉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE

• Kompetence k učení

„být motivovaný k učení, osvojit si potřebné dovednosti k učení a být zodpovědný za své vzdělávání“

- vědomě navozujeme situace, ve kterých může být žák úspěšný, a tak prožít pocit radosti z učení
- přizpůsobujeme náročnost učiva individuálním možnostem každého žáka
- při hodnocení používáme převážně prvky pozitivní motivace
- oceňujeme každou iniciativu žáků, každý samostatně projevený zájem o učivo
- hodnotíme nejen míru splnění požadavků, ale také individuální pokrok žáka v souladu s jeho individuálními možnostmi
- hodnotíme využití osvojených poznatků a dovedností v praxi (formou praktických činností ověřujeme míru osvojení požadovaných znalostí a dovedností)
- učíme žáky sebehodnocení a poznávání míry vlastního pokroku
- učíme žáky přijímat rady vyučujících, respektovat jejich pokyny a vhodným způsobem přijímat oprávněnou kritiku
- připravujeme žáky na celoživotní vzdělávání: učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace ze všech možných dostupných zdrojů
- učíme žáky pracovat s jednoduchým textem, procesuálními schémata, orientovat se podle informačních tabulí apod.
- učíme žáky využívat osobní počítač ke vzdělávání (pracujeme s jednoduchými výukovými programy, metodou „krok za krokem“, učíme žáky vyhledávat informace na internetu)
- vedeme žáky k odpovědnému přístupu k výběru informací z internetu, učíme žáky kriticky hodnotit takto získané informace
- zaměřujeme se na osvojení praktických dovedností; žákům zadáváme úkoly prakticky využitelné v jejich každodenním životě
- nové poznatky a dovednosti předáváme žákům formou praktických činností a simulací konkrétních situací - díky tomu si je nejen lépe zapamatují, ale také je lépe využijí v praxi
- učíme žáky rozumět obecně používaným termínům, znakům a symbolům a s jejich pomocí se orientovat v jednoduchých pracovních návodech

- učíme žáky logicky propojovat znalosti, dovednosti a postoje získané v různých vyučovacích předmětech a využívat je při řešení praktických úkolů
- vysvětlujeme žákům význam vzdělání pro jejich uplatnění v pracovním i osobním životě

● Kompetence k řešení problémů

„nebát se problémů, umět problémům předcházet, osvojit si základní dovednosti pro řešení problémů“

- učíme žáky předcházet problémům (osvojením vhodného chování v různých společenských situacích a základních dovedností a návyků pro učení i praktické činnosti)
- učíme žáky nebát se problémů, chápat problémy jako výzvu, ne jako hrozbu
- učíme žáky poznat své vlastní problémy svěřit se s nimi a požádat přiměřeným způsobem o pomoc
- vedeme žáky k poznání, že požádat o pomoc není ostuda, pokud žák požádá vhodnou formou
- učíme žáky rozlišovat, které problémy není vhodné řešit veřejně, ale je lepší je řešit v soukromí
- rozvíjíme tvořivost a logické myšlení
- podporujeme co největší samostatnost při řešení problémů (dle individuálních možností žáků)
- učíme žáky samostatně řešit běžné životní situace (pomocí praktických problémových úloh a situačních scének, jejichž řešením si upevňují a prohlubují osvojené učivo)
- podporujeme spolupráci při řešení problémů (ve dvojici, ve skupině)
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování, učíme je nést odpovědnost za následky vlastních rozhodnutí, učíme je neodkládat řešení problémových situací
- seznamujeme žáky s možnostmi odborné pomoci při řešení závažných problémů, učíme žáky prakticky využívat možnosti odborné pomoci při řešení závažných problémů
- učíme žáky přivolat pomoc v krizových a život ohrožujících situacích, prakticky nacvičujeme dovednosti potřebné k řešení těchto situací
- neustále monitorujeme, jak žáci zvládají řešení problémů

● Kompetence komunikativní

„osvojit si základní komunikační dovednosti a užívat je v různých společenských situacích“

- rozvíjíme slovní zásobu žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých věkových kategorií
- učíme žáky respektovat základní pravidla komunikace (střídání role posluchače a mluvčího, respektování jiných názorů a klidná obhajoba vlastních názorů)
- učíme žáky volit vhodné formy komunikace v různých životních situacích (s vrstevníky, rodiči, učiteli, při společné práci s vrstevníky i dospělými, v obchodě, na úřadech a v krizových a život ohrožujících situacích)
- učíme žáky porozumět nonverbální komunikaci
- učíme žáky rozlišovat různé formy manipulativní komunikace
- učíme žáky základům asertivní komunikace jako účinné metodě obrany proti manipulativní komunikaci
- učíme žáky kriticky hodnotit různá sdělení, rozlišovat fakta a názory
- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé vyjadřování i chování žáků
- učíme žáky jednoduchým formám písemné komunikace
- prakticky nacvičujeme základní komunikaci s úřady a vyplňování jednoduchých formulářů
- vedeme žáky k osvojení základních odborných termínů (dle zaměření školy)
- učíme žáky správně popisovat předměty, činnosti a pracovní postupy využívané při odborných činnostech podle zaměření školy (s důrazem na dodržení časové posloupnosti prací, využívání odborných termínů)
- prakticky nacvičujeme komunikaci v krizových a život ohrožujících situacích, účinné přivolání pomoci

● Kompetence sociální a personální

„spolupracovat s ostatními, chovat se podle zásad slušného chování a být citlivý k potřebám jiných lidí“

- vedeme žáky k respektování pravidel slušného chování v rodině, ve škole i mimo školu
- učíme žáky rozlišovat vhodné a nevhodné chování, vedeme je k odmítavému postoji ke všem formám nežádoucího chování
- rozvíjíme seberegulaci činností a chování žáků na základě jejich sebepoznání; budujeme zdravé sebevědomí
- vedeme žáky k osvojení základních technik řešení krizových situací a obrany proti možnému psychickému i fyzickému zneužívání (formou praktického nácviku přivolání pomoci a jednání podle pokynů kompetentních osob v situacích ohrožujících život; nácvikem chování v modelových situacích, které mohou vést ke zneužívání)
- učíme žáky navazovat a rozvíjet přátelské vztahy založené na respektu, toleranci a empatii, spolupracovat ve dvojici i ve skupině
- učíme žáky tolerovat rozdílné možnosti ostatních žáků při osvojování učiva i při praktických činnostech, přiznat právo na omyl a respektovat různé formy práce s ohledem na individuální možnosti každého žáka
- učíme žáky reálně zhodnotit svoje možnosti při výběru pracovního uplatnění
- záměrně vytváříme situace, kdy se žáci navzájem potřebují; učíme žáky vnímat spolupráci lidí s rozdílnými schopnostmi a zájmy ne jako překážku, ale jako výhodu při plnění zadaných úkolů
- učíme žáky požádat o pomoc vhodnou formou, poskytnutou pomoc ocenit a poděkovat za ni
- učíme žáky vycítit, kdy někdo druhý potřebuje pomoc a umět mu ji vhodnou formou nabídnout
- učíme žáky prožívat pocit radosti z poskytnuté pomoci, za poskytnutou pomoc neočekávat protislužbu
- netolerujeme nekamárácké chování a odmítnutí oprávněné žádosti o pomoc

● Kompetence občanské

„respektovat pravidla soužití, znát svá práva a povinnosti, být zodpovědný za své zdraví“

- učíme žáky respektovat autority
- vedeme žáky k pochopení nutnosti stanovení pravidel a jejich respektování; umožňujeme žákům stanovit si vlastní rozumná pravidla pro život třídy
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel chování stanovených školním řádem ve škole i mimo školu; prakticky nacvičujeme vhodné chování v různých společenských situacích
- učíme žáky navazovat a rozvíjet přátelské vztahy založené na respektu, toleranci a empatii bez ohledu na etnický původ, národnost, pohlaví, náboženské vyznání, sexuální orientaci, zdravotní stav a věk
- učíme žáky rozpoznávat nevhodné chování a uvědomovat si jeho možné důsledky
- netolerujeme projevy nežádoucího chování (šikanu, zneužívání návykových látek, kriminalitu mládeže), rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učíme žáky základním technikám odmítání návykových látek, ochrany před fyzickým i psychickým zneužíváním a patologickým hráčstvím; učíme žáky vhodnému chování v kontaktu s neznámými a agresivními jedinci
- nabízíme žákům vhodné způsoby naplnění volného času jako protipól nevhodného chování, připravujeme žáky na volnočasové aktivity, které mohou provozovat společně s běžnou populací
- seznamujeme žáky se základními lidskými právy, právy dítěte, právy a povinnostmi každého občana
- učíme žáky využívat služby pomáhajících organizací v případě, že jsou jejich práva porušována
- vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí jako základní podmínky trvale udržitelného rozvoje
- vedeme žáky k aktivní ochraně svého zdraví i zdraví ostatních lidí
- učíme žáky požádat o pomoc, svěřit se blízké osobě se svými problémy či zdravotními obtížemi
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- učíme žáky adekvátně reagovat v krizových a život ohrožujících situacích (umět přivolat pomoc, řídit se pokyny kompetentních osob)

● Kompetence pracovní

„osvojit si základní pracovní dovednosti, mít kladný vztah k práci“

- rozvíjíme hrubou i jemnou motoriku, koncentraci na pracovní výkon a pracovní výdrž
- seznamujeme žáky s vlastnostmi různých materiálů a funkcí pracovních pomůcek a náradí
- učíme žáky pracovat podle praktické ukázky požadované činnosti, slovních instrukcí, obrázkového návodu, písemného návodu, jednoduchého technického návodu)
- vedeme žáky k přesnému dodržování daných pracovních postupů
- učíme žáky prakticky využívat osvojené pracovní dovednosti při plnění pracovních úkolů v běžném životě; nacvičujeme praktické dovednosti potřebné k výkonu povolání podle zaměření školy
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce
- vedeme žáky k odpovědnosti za plnění svých pracovních povinností; učíme žáky snaze o maximální výkon dle individuálních možností
- učíme žáky přijímat pochvalu i kritiku za odvedenou práci
- učíme žáky pracovat podle pravidel účinné spolupráce ve dvojici či malé skupině
- vysvětlujeme žákům význam úspěšného zvládnutí učiva praktické školy jednoleté pro běžný život i pracovní uplatnění v dalším životě
- seznamujeme žáky s možnostmi využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb při hledání vhodného zaměstnání
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci; práci nikdy netrestáme
- vedeme žáky k úctě ke každé poctivé práci
- kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme (přihlížíme k individuálním možnostem každého žáka, oceňujeme snahu)
- učíme žáky jednoduchým způsobem hodnotit výsledky své práce a prožívat radost z dobře odvedené práce

◎ ODBORNÉ KOMPETENCE PRO VŠECHNA ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

● Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

„dodržováním daných pravidel chránit vlastní zdraví i zdraví ostatních spolupracovníků“

- vedeme žáky k pochopení nutnosti respektování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jako základních zásad pro účinnou prevenci ohrožení zdraví a prevence úrazů
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, důsledně vyžadujeme jejich dodržování; dbáme na dodržování pravidel práce při výuce v odborných učebnách
- důsledně vyžadujeme vybavení ochrannými pomůckami podle charakteru vykonávané odborné činnosti
- seznamujeme žáky s obecně používanými znaky a symboly pro práci vyžadující zvláštní bezpečnostní opatření (symboly pro označení nebezpečných a jedovatých látek apod.)
- učíme žáky bezpečně obsluhovat elektrospotřebiče ve školní kuchyni, cvičném bytě, prádelně a školní dílně (podle praktické ukázky požadované činnosti, ústních instrukcí vyučujících, obrázkového návodu, písemného návodu, jednoduchého technického návodu)
- prakticky nacvičujeme ošetření drobných poranění s využitím školní lékárničky, poskytnutí základní první pomoci podle individuálních možností žáků, přivolání pomoci v krizových a život ohrožujících situacích
- vedeme žáky k odpovědnosti za zdraví své i ostatních spolupracovníků

● Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

„dosahovat maximálních možných výsledků, být odpovědný za výsledky své práce“

- trénujeme pracovní výdrž, vůli a schopnost překonávat překážky
- vedeme žáky k odpovědnosti za výsledky své práce (rozvíjíme snahu odvést maximální možný výkon v souladu s individuálními možnostmi danými charakterem a stupněm postižení i aktuálním zdravotním stavem)

- upevňujeme naučené pracovní stereotypy
- důsledně vyžadujeme dodržování předepsaného pracovního postupu (podle praktické ukázky požadované činnosti, ústních instrukcí vyučujících, obrázkového návodu, písemného návodu, jednoduchého technického návodu)
- postupně rozvíjíme co nejvyšší samostatnost při plnění pracovních úkolů v souladu s individuálními možnostmi každého žáka
- vedeme žáky k poznání, že odměna za práci je přímo úměrná kvalitě a množství odvedené práce

● Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

„pracovat kvalitně s co nejnižšími náklady“

- vedeme žáky k šetření materiálem (učíme žáky správně dávkovat práci a čisticí prostředky, volit vhodné naprogramování automatické pračky podle množství a stupně zašpinění prádla, správně dávkovat suroviny při vaření podle kuchařské knihy, šetřit vodou a energiemi)
- vedeme žáky k poznání, že šetření nákladů nesmí probíhat na úkor kvality a množství odvedené práce
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí (žáci např. třídí a recyklují odpad, používají ekologicky šetrné výrobky, pečují o čisté a estetické prostředí školy a jejího okolí)

◎ ODBORNÉ KOMPETENCE PODLE ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

● Provádět pomocné práce při příjmu, přípravě a praní prádla a oděvů a jejich žehlení a mandlování

- seznamujeme žáky s nabídkou prostředků k péči o prádlo (prací a bělicí prostředky, aviváže, škrobící prostředky apod.)
- učíme žáky rozlišovat materiály, ze kterých jsou zhotoveny různé druhy prádla, a poznávat jejich vlastnosti
- učíme žáky třídít prádlo před praním podle materiálů, barev a stupně zašpinění
- učíme žáky volit vhodné prostředky pro péči o jednotlivé druhy prádla a správně je dávkovat
- učíme žáky bezpečně obsluhovat elektrospotřebiče používané při péči o prádlo (pračky a sušičky pro průmyslové i domácí využití, žehličku, mandl, speciální šicí stroj) podle praktické ukázky požadované činnosti, ústních instrukcí vyučujících, obrázkového návodu, písemného návodu, jednoduchého technického návodu
- učíme žáky volit vhodné nastavení pračky, žehličky a mandlu podle druhu prádla
- učíme žáky provádět drobné opravy prádla (zašívání prádla, přišívání knoflíků apod.)
- vedeme žáky k pasivnímu i aktivnímu užívání obecně používaných odborných termínů, znaků a symbolů z oblasti péče o prádlo

● Provádět ruční a úklidové práce potřebné pro samostatné vedení domácnosti

- vedeme žáky k pasivnímu i aktivnímu užívání obecně používaných odborných termínů, znaků a symbolů z oblasti úklidových prací
- seznamujeme žáky s nabídkou úklidových prostředků
- učíme žáky volit vhodné úklidové prostředky podle typu prováděné práce (orientovat se v návodech k použití u jednotlivých úklidových prostředků)
- vedeme žáky k volbě vhodných úklidových prostředků s ohledem na ochranu životního prostředí
- učíme žáky dávkovat zvolené úklidové prostředky podle návodu
- prakticky nacvičujeme úklidové práce nutné pro samostatné vedení domácnosti s využitím vhodných pomůcek
- učíme žáky správně pojmenovat pomůcky, nástroje a materiály pro ruční práce
- učíme žáky vybírat si vhodné materiály a pomůcky ke zhotovení konkrétního výrobku

- učíme žáky pracovat podle návodu (rozumět odborným termínům, symbolům, znakům, orientovat se v tabulce, respektovat časovou posloupnost jednotlivých pracovních úkonů)
- vedeme žáky k osvojení základních postupů při zpracování papíru, textilu, přírodních materiálů, dřeva, keramické hlíny, plastu a kovu
- učíme žáky bezpečně obsluhovat elektrospotřebiče v šicí dílně a školní dílně (podle praktické ukázky požadované činnosti, ústních instrukcí vyučujících, obrázkového návodu, písemného návodu, jednoduchého technického návodu)

III. 3. VÝSTUPY KLÍČOVÝCH KOMPENCÍ (profil absolventa školy)

Cílem vzdělávání není osvojení určitého rozsahu učiva, ale vybavení žáka souborem znalostí, dovedností a postojů, tj. kompetencemi. Učivo se stává jen prostředkem, jak těchto kompetencí dosáhnout.

Rámcový vzdělávací program určuje závazný výčet znalostí, dovedností a postojů, které by měl žák mít po ukončení praktické školy jednoleté. Tyto znalosti, dovednosti a postoje představují obsah dané klíčové kompetence. Žák je získává postupným plněním výsledků vzdělávání daných rámcovým vzdělávacím programem.

My jsme tento obsah klíčových kompetencí zpracovali do podoby „úkolů“, které by měl žák splnit, aby prokázal dosažení dané kompetence. Tím jsme zároveň definovali **profil absolventa školy**.

Plnění uvedených „úkolů“ se dá ověřit a hodnotit, takže jsme tímto způsobem zároveň získali také **kriteria pro hodnocení klíčových kompetencí žáka**.

Absolvent Praktické školy jednoleté v Rakovníku se zaměřením na ruční práce a na výkon pomocných prací při příjmu, přípravě a praní prádla a oděvů, jejich žehlení a mandlování by měl mít osvojeny tyto znalosti, dovednosti a postoje:

☉ KLÍČOVÉ KOMPETENCE

● Kompetence k učení

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- vyhledávat informace z různých zdrojů a zaujímat k nim kritický postoj
- pracovat s jednoduchým textem a procesuálními schématy
- rozumět obecně používaným odborným termínům, symbolům, značkám a aktivně je používat
- účelně propojovat znalosti získané v různých vyučovacích předmětech
- osvojené poznatky aplikovat při řešení praktických úkolů
- přijímat rady odpovědných osob, respektovat jejich pokyny a vhodným způsobem přijímat oprávněnou kritiku
- pracovat s chybou (s pomocí chybu vyhledat a správně ji opravit)
- hodnotit význam vzdělání pro profesní uplatnění i osobní život

● Kompetence k řešení problémů

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- umět identifikovat problém, jeho příčiny a možnosti řešení
- snažit se o samostatnost při řešení problémů
- přijímat důsledky svých rozhodnutí při řešení problémů
- nenechat se odradit neúspěchem a snažit se problémy dořešit až do konce
- všimnout si problémů vrstevníků i členů rodiny a nabízet vhodnou formou pomoc při jejich řešení
- rozpoznat, které problémy není vhodné řešit veřejně, ale je vhodnější je projednat v soukromí
- umět problémům předcházet, již existující problémy řešit včas a s rozvahou
- umět požádat o pomoc; využívat služeb odborné pomoci při řešení závažných problémů

● Kompetence komunikativní

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- kultivovaným způsobem se vyjadřovat v různých společenských situacích
- respektovat základní pravidla rozhovoru (střídání role posluchače a mluvčího)
- zvládat komunikaci při společné práci ve skupině, obhajovat své názory a postoje vhodnou formou, kriticky hodnotit různá sdělení, rozlišovat fakta od názorů
- jasně a srozumitelně popsat pracovní postup
- správně používat základní odborné termíny, symboly, značky a obrazové materiály
- bránit se manipulativní komunikaci užíváním základních technik asertivního chování
- zvládat základní komunikaci s úřady (s pomocí asistenta nebo jiné kompetentní osoby)
- zvládat běžně používané formy písemné komunikace, včetně základů elektronické pošty
- správně vyplnit velmi jednoduché formuláře
- zvládat komunikaci v krizových a život ohrožujících situacích, umět přivolat pomoc

● Kompetence sociální a personální

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- chápat nutnost stanovení pravidel a jejich respektování
- být odpovědný za své chování, přijímat důsledky nevhodného chování
- mít osvojeny základní sociální dovednosti pro spolupráci a přiměřenou soutěživost
- mít osvojeny základní techniky sebeovládání a seberegulace
- být zdravě sebevědomý na základě poznání svých vlastností, znalostí a dovedností
- reálně zhodnotit svoje možnosti při výběru pracovního uplatnění
- navazovat a rozvíjet přátelské vztahy založené na respektu, toleranci a empatii
- tolerovat rozdílné možnosti ostatních žáků při osvojování učiva, přiznat právo na omyl, na různou obtížnost zadávaných úkolů i způsob jejich plnění
- nabízet pomoc, prožívat radost z poskytnutí pomoci a neočekávat protislužbu
- ocenit každou pomoc, které se mu dostane, nepovažovat ji za samozřejmost
- bránit se před psychickým i fyzickým zneužíváním, umět vyhledat potřebnou pomoc

● Kompetence občanské

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- respektovat obecná pravidla občanského soužití ve škole i mimo školu
- znát a respektovat základní práva a povinnosti občana ČR
- znát způsoby uplatňování svých práv, s pomocí kompetentních osob jednat s úřady a využívat služeb odborné pomoci v případě, že jsou jeho práva porušována
- nést odpovědnost za neplnění svých povinností
- rozpoznat protiprávní jednání a být si vědom trestní odpovědnosti za protiprávní jednání
- rozpoznat projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu a zaujímat k nim odmítavý postoj
- být odpovědný za své zdraví i zdraví ostatních lidí, se kterými spolupracuje
- aktivně chránit životní prostředí; uvědomovat si význam kvalitního životního prostředí
- mít osvojeny zásady zdravého životního stylu a v praxi se jimi řídit
- mít osvojeny základní techniky odmítání návykových látek, obrany před psychickým a fyzickým zneužíváním, jednání s neznámými lidmi a agresivními jedinci a ochrany před patologickým hráčstvím
- přivolat pomoc v krizových a život ohrožujících situacích, řídit se pokyny kompetentních osob, poskytnout základní první pomoc podle svých možností

● Kompetence pracovní

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- podle individuálních možností pracovat podle praktické ukázky požadované činnosti, ústních i písemných instrukcí, obrázkových schémat, náčrtů a jednoduchých technických plánů
- dodržovat technologickou kázeň
- koncentrovat se na pracovní výkon, dokončit přiměřeně náročný výrobek
- mít osvojeny základní sociální dovednosti pro spolupráci ve skupině, zastávat ve skupině různé role

- důsledně respektovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- reálně posoudit výsledek své práce
- být si vědom přímé úměry mezi množstvím a kvalitou odvedené práce a výší odměny za práci
- reálně zhodnotit svoje schopnosti, znalosti, dovednosti při volbě pracovního uplatnění
- orientovat se v nabídce zaměstnání, vědět, kde a jak získávat informace; využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb při hledání vhodného pracovního uplatnění
- znát základní práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, práva a povinnosti nezaměstnaného
- vyplnit dotazník (s pomocí asistenta nebo jiné kompetentní osoby)
- mít úctu ke každé poctivé práci

☉ ODBORNÉ KOMPETENCE PRO VŠECHNA ZAMĚŘENÍ

● Dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- důsledně respektovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci podle pracoviště i druhu prováděné práce (dodržovat dané postupy i požadavky na vybavení ochrannými pomůckami)
- bezpečně obsluhovat elektrospotřebiče ve školní kuchyni, cvičném bytě, prádelně a školní dílně (podle praktické ukázky požadované činnosti, ústních instrukcí vyučujících, obrázkového návodu, písemného návodu, jednoduchého technického návodu)
- pracovat s obecně používanými znaky a symboly pro práci vyžadující zvláštní bezpečnostní opatření (symboly pro označení nebezpečných a jedovatých látek apod.)
- ošetřit drobná poranění s využitím školní lékárničky, poskytnout základní první pomoc podle svých možností, přivolat pomoc v krizových a život ohrožujících situacích, při řešení těchto situací se řídit pokyny kompetentních osob
- být odpovědný za zdraví své i ostatních spolupracovníků

● Usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- mít osvojeny základní pracovní stereotypy, snažit se překonávat překážky a dokončit zadanou práci
- dodržovat pracovní postupy, snažit se pracovat samostatně podle daného pracovního postupu
- být odpovědný za výsledky své práce (snažit se dosáhnout co nejkvalitnějších výsledků v souladu se svými možnostmi danými charakterem a stupněm postižení i aktuálním zdravotním stavem)
- zhodnotit své pracovní možnosti, volit vhodné pracovní uplatnění podle svých možností
- za odvedenou práci očekávat přiměřenou odměnu (podle množství a kvality odvedené práce)

● Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- efektivně využívat materiály používané při činnostech daných zaměřením školy aniž by došlo ke snížení kvality a množství odvedené práce
- aktivně chránit životní prostředí (používat ekologicky šetrné výrobky, třídít a recyklovat odpad, vytvářet čisté a estetické pracovní prostředí)

☉ ODBORNÉ KOMPETENCE PODLE ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

● Provádět pomocné práce při příjmu, přípravě a praní prádla a oděvů a jejich žehlení a mandlování

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- rozlišovat materiály, ze kterých jsou zhotoveny různé druhy prádla
- třídít prádlo podle nároků na praní a údržbu (podle materiálů, barev, stupně zašpinění apod.)
- volit vhodné prostředky a jejich dávkování pro péči o jednotlivé druhy prádla
- chápat a aktivně užívat obecné odborné termíny, znaky a symboly z oblasti péče o prádlo
- provádět drobné opravy prádla (zašívání prádla, přišívání knoflíků apod.)

● Provádět ruční a úklidové práce potřebné pro samostatné vedení domácnosti

po ukončení praktické školy jednoleté by žák měl:

- provádět úklidové práce nutné pro samostatné vedení domácnosti
- volit vhodné úklidové prostředky podle typu prováděné práce a správně je dávkovat (s pomocí využívat návody k použití u jednotlivých úklidových prostředků)
- chápat a aktivně užívat obecné odborné termíny, znaky a symboly z oblasti úklidových prací
- správně pojmenovat pomůcky a materiály pro ruční práce
- vybírat vhodné materiály a pomůcky ke zhotovení konkrétního výrobku
- pracovat podle praktické ukázky požadované činnosti, ústních instrukcí vyučujících, obrázkového návodu, procesuálního schématu, písemného návodu, jednoduchého technického návodu; respektovat časovou posloupnost jednotlivých pracovních úkonů
- rozumět odborným termínům, symbolům, znakům, orientovat se v jednoduché tabulce
- jednoduchými postupy zpracovat papír, textilní a přírodní materiály, dřevo, keramickou hlínu, plast a kov
- bezpečně obsluhovat elektrospotřebiče v domácnosti i dílně podle praktické ukázky požadované činnosti, ústních instrukcí vyučujících, obrázkového návodu, písemného návodu, jednoduchého technického návodu

III. 4. ZABEZPEČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S KOMBINACÍ POSTIŽENÍ

V praktické škole jednoleté se vzdělávají žáci s různou mírou závažnosti zdravotních postižení. Vzhledem k tomu **musí být zdravotní způsobilost žáků ke vzdělávání v odborných činnostech podle zaměření školy** (ruční práce, zejména výkon pomocných prací při příjmu, přípravě a praní prádla, žehlení a mandlování) **posouzena odborným lékařem. Na základě jeho doporučení jsou stanoveny požadavky na žáky, které důsledně respektují zdravotní stav, specifické problémy a individuální možnosti vyplývající z charakteru a stupně postižení každého žáka.**

Při vzdělávání i výchově klademe důraz na **individuální přístup** ke každému žákovi - respektujeme všechna omezení vyplývající z charakteru a stupně postižení nebo zdravotního oslabení žáka. Volíme takové úkoly, metody a tempo práce, aby každý žák mohl zažít pocit úspěchu a radost z osobního přínosu pro práci skupiny.

Vyžaduje-li to charakter a stupeň postižení žáka, může žák pracovat podle **individuálního vzdělávacího plánu**. Kriteriem hodnocení výsledků jeho práce ve škole se potom stává plnění tohoto individuálního plánu. Tak ještě důsledněji respektujeme potřeby každého žáka.

Samozřejmostí je taktní hodnocení - oceňujeme každý individuální pokrok žáka, povzbuzujeme k dalším, ještě lepším výkonům a jako součást hodnocení poskytujeme návod, jak odstranit nedostatky.

Kvalitu výuky a výchovy žáků, kteří potřebují speciální péči i v rámci naší školy, zvyšujeme poskytováním dalších služeb:

- Zapojení **asistentů pedagoga** a **osobních asistentů** do vzdělávacího a výchovného procesu umožňuje ještě větší respektování individuálních potřeb každého žáka.

- **Výchovný poradce** školy řeší výchovné problémy žáků a pomáhá žákům orientovat se v možnostech pracovního uplatnění.

Závažná porušení školního řádu a společenských norem řeší tzv. **výchovné komise**, kterých se kromě výchovného poradce účastní také metodik prevence nežádoucího chování, třídní učitel, rodiče, zástupce speciálně pedagogického centra, vedení školy a odboru sociálně právní ochrany i samotný žák.

- Zvláštní význam u žáků z málo podnětného rodinného prostředí má práce **metodika prevence sociálně patologických jevů**.

- Škola se snaží pro žáky zajistit odborně prováděnou **kanisterapii**.
- K relaxaci i multisenzoriální stimulaci žáků používáme speciální místnost, tzv. **snoezelen**.
- Kvalifikovaná pracovnice provádí s dětmi **zdravotní tělesnou výchovu**. Škola je dobře vybavena rehabilitačními pomůckami, včetně **vířivé vany** a **rehabilitačního bazénu s posuvným dnem**. K rehabilitaci žáků lze využít i školní **finskou saunu** a **infrasaunu**.
- Žáci, kteří mají narušenou motoriku a nemohou psát, mají **ve třídě vlastní počítač** s řadou výukových programů. Využívat mohou i školní iPady.
- Věnujeme se podnětům žáků, které nám mohou sdělit nejen přímo, ale i anonymně prostřednictvím **schránky důvěry**.
- Součástí školy je **speciálně pedagogické centrum**, které nabízí rodičům **poradenské služby** při řešení výukových i výchovných problémů jejich dětí, doporučuje **rehabilitační a kompenzační pomůcky**, poskytuje nebo zprostředkuje **individuální logopedickou péči**, pomáhá žákům zvládat výukové problémy pomocí **speciálních výukových programů**.

III. 5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Realizace průřezových témat probíhá těmito způsoby:

- **jako součást učiva některého vyučovacího předmětu**
  - v přehledu je uveden: - vyučovací předmět
  - ročník
  - učivo, jehož prostřednictvím se průřezové téma realizuje
- **jako krátkodobý nebo dlouhodobý projekt**
  - projekty jsou v přehledu vyznačeny modrou barvou; u krátkodobých projektů je uveden ročník, ve kterém se projekt uskuteční
  - u projektů uvádíme i jeho zaměření a navrhovaný obsah (obsah se může změnit, protože žáci mohou obsah projektů aktivně ovlivňovat)

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy průřezového tématu:

1. osobnostní rozvoj

1.a) rozvoj schopností poznávání

- cvičení smyslového vnímání	<u>matematika</u> - diferenciaci základních rovinných a prostоровých geometrických tvarů, jejich pojmenování a třídění - kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník - koule, válec, krychle, kvádr - orientace v <u>prostoru</u> (pojmy nahoře, dole, pod, nad, vpravo, vlevo, před, za, hned před, hned za, vedle) <u>estetická výchova</u> - vědomé využívání všech smyslů využitelných pro úspěšné výtvarné zpracování námětu - vnímání objektů výtvarného ztvárnění (velikosti, tvaru, barvy, struktury) zrakem a hmatem - výtvarné vyjádření pocitů vnímaných sluchem, čichem i chutí

- cvičení smyslového vnímání	<u>estetická výchova</u> - rozlišování a identifikace nehupebních zvuků - rozlišování hudebních zvuků (výšky, síly a délky tónů) - poznávání základních hudebních nástrojů ve skutečnosti a na obrázcích, přiřazování názvů hudebních nástrojů k obrázkům - postup od tvarově výrazně odlišných nástrojů k nástrojům tvarově podobným (rozvoj zrakového vnímání) - poznávání zvuků hudebních nástrojů: klavír, kytara, housle, basa, trumpet, buben - postup od zvukově výrazně odlišných nástrojů k nástrojům zvukově podobným (rozvoj sluchového vnímání) - poznávání písní podle tempa, rytmu a melodie (rozvoj sluchového vnímání pomocí hudebních her)
- cvičení pozornosti a soustředění	<u>ve všech vyučovacích předmětech</u> praktický nácvik těchto dovedností: - soustředění na práci - odpovědnost za kvalitu odvedené práce (snaha o co nejlepší výsledek podle individuálních možností každého žáka daných charakterem a stupněm postižení a aktuálním zdravotním stavem) - organizace pracovního místa tak, aby byly vyloučeny rušivé vlivy - plánování a organizace vlastní práce (střídání práce a odpočinku nutného k udržení koncentrace) <u>estetická výchova</u> - koncentrace pozornosti
- řešení problémů	<u>ve všech vyučovacích předmětech</u> praktický nácvik těchto dovedností: - pravidelná příprava na vyučování - organizace pracovního místa - žádost o pomoc (nácvik komunikace v situačních scénkách) - odpovědnost za plnění povinností <u>estetická výchova</u> - řešení modelových situací z běžného života formou dramatizace - účinná verbální i neverbální komunikace - hraní rolí - sebeovládání, rozvoj empatie a tolerance - řešení problémových situací - pravidla spolupráce <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - řešení krizových situací (dopravní nehody, požáru, vážného úrazu, vážných zdravotních komplikací) - přivolání pomoci, tísňová volání <u>rodina a domácnost</u> - problémy v partnerských a přátelských vztazích (projevy, příčiny, možnosti řešení)
- cvičení dovednosti zapamatování	<u>český jazyk a literatura</u> - memorování základních informací z textu - memorování říkadel a velmi krátkých básniček <u>estetická výchova</u> - memorování textů jednoduchých písní, říkadel a textů k dramatizaci

- cvičení dovedností zapamatování	<u>odborné činnosti – rodina a domácnost, práce v domácnosti, (práce s prádlem, ruční práce a úklidové práce)</u> - zapamatování pracovních postupů jednotlivých činností: - praní, sušení, žehlení a mandlování prádla - oprav prádla - úklidu domácnosti - zpracování papíru, dřeva, textilu, keramické hlíny, kovové folie, drátu, sádry a přírodních materiálů - kompletačních prací v sociálně-terapeutické dílně
- rozvoj dovedností potřebných pro celoživotní učení	<u>český jazyk a literatura</u> - práce s textem - orientace v textu (členění textu) - čtení s porozuměním (krátké, přehledné a srozumitelné texty: tiskací i psací písmo, vlastní písemné texty) - vyhledávání informací v odborném textu (souvisejících se zaměřením školy) - odpovědi na otázky k textu - práce podle písemných instrukcí - memorování základních informací z textu - jednoduché vyhledávání informací v odborné literatuře (práce vždy jen s částí slovníku, encyklopedie nebo pravidlech českého pravopisu) - vyhledávání knih a časopisů dle obsahu - vyhledávání knih a časopisů přiměřené náročnosti (podle velikosti písma, množství a obtížnosti textů, ilustrací, fotografií, vysvětlujících obrázků) <u>matematika</u> - porozumění a řešení matematických úloh (algoritmy řešení, převod matematických znaků do běžné řeči, manipulační činnosti) - algoritmus řešení praktických slovních úloh (orientace v textu, převedení na početní operaci, odpověď na otázku) - používání kalkulačků při řešení matematických úloh - orientace na klávesnici kalkulačků - kontrola zadání příkladů - sčítání, odčítání a násobení na kalkulačků - kontrola správnosti výpočtů s pomocí kalkulačků - práce s tabulkou - tabulka sčítání a odčítání, násobení a dělení - doplňování tabulek - zápis měření do jednoduché tabulky <u>výpočetní technika</u> - algoritmy práce s výukovými programy přiměřeného obsahu a náročnosti - vyhledávání informací na internetu - zadání adresy webových stránek - vyhledávání informací na webových stránkách - vyhledávání informací pomocí klíčových slov (dle ind. možností žáků metodou „krok za krokem“ podle pokynů vyučujícího nebo samostatná práce) - kritické hodnocení informací na internetu (etika, hodnověrnost, manipulativní reklama...) - autorská práva a trestní postihy jejich porušování <u>svět kolem nás</u> - práce s atlasem živočichů a rostlin <u>rodina a domácnost, práce v domácnosti</u> - orientace v návodech a procesuálních schématech k použití prostředků pro úklid domácnosti (vyhledávání základních informací o složení, využití a dávkování – s pomocí)

- rozvoj dovedností potřebných pro celoživotní učení	<u>práce v domácnosti</u> - orientace v návodech a procesuálních schématech k použití složitějších mechanických pomůcek a elektrospotřebičů pro úklid domácnosti - práce s informačními etiketami textilií, symboly a znaky (pokyny k praní, čištění, sušení a žehlení textilií) - práce s obrázkovými návody, procesuálními schématy, písemnými návody, jednoduchými technickými návody k obsluze šicího stroje, kuchyňských elektrospotřebičů a elektrospotřebičů k praní, sušení, žehlení a mandlování prádla (podle individuálních možností žáků) - obrázkové symboly znázorňující individuální životní nároky rostlin - vyhledávání informací o trvanlivosti potravin - orientace v kuchařské knize - práce s obrázkovým návodem, procesuálním schématem a jednoduchým písemným návodem k přípravě pokrmů (podle individuálních možností žáků) <u>práce s prádlem</u> - práce s informačními etiketami textilií - vyhledávání informací o složení textilií - zkratky pro použité suroviny - orientace v pokynech k praní, sušení a žehlení textilií, symboly a znaky - práce s instrukcemi k obsluze pračky, sušičky, žehličky, mandlu a šicího stroje (s obrázkovým návodem, procesuálním schématem, písemným návodem, jednoduchým technickým návodem podle individuálních možností žáků) <u>ruční práce</u> - orientace v tabulce velikostí oděvů (určení vlastní konfekční velikosti) - práce podle obrázkových návodů, procesuálních schémat a písemných návodů podle individuálních možností žáků, důsledné dodržování pracovních postupů podle pokynů <u>úklidové práce</u> - orientace v návodech a procesuálních schématech k použití složitějších mechanických pomůcek a elektrospotřebičů pro úklid domácnosti - orientace v návodech a procesuálních schématech k použití prostředků pro úklid domácnosti (vyhledávání základních informací o složení, využití a dávkování – s pomocí) - výstražné symboly pro značení nebezpečných látek používaných v domácnosti

1.b) sebepoznání a sebepojetí

- já jako zdroj informací o sobě - moje psychika (vlastnosti, schopnosti, zájmy, cíle, hodnoty) - moje chování - moje učení - moje vztahy k druhým lidem - můj vztah k sobě samému	<u>ve všech vyučovacích předmětech: sebehodnocení žáci hodnotí:</u> - své chování - své zájmy - své schopnosti, znalosti a praktické dovednosti - své výsledky učení, včetně individuálního pokroku - svůj přínos pro práci skupiny - svůj vztah ke spolužákům, pedagogům a ostatním zaměstnancům školy - svůj vztah k sobě samému v diskuzi s vyučujícími, asistenty a spolužáky: - hledají příčiny úspěchů i problémů - hledají možnosti řešení výukových obtíží a konfliktních situací ve škole

- já jako zdroj informací o sobě - moje psychika (vlastnosti, schopnosti, zájmy, cíle, hodnoty) - moje chování - moje učení - moje vztahy k druhým lidem - můj vztah k sobě samému - poznávání vlastních znalostí, dovedností a postojů	<u>český jazyk a literatura</u> - ujasnění vlastních literárních zájmů a čtenářských dovedností; verbální a nonverbální vyjádření dojmů a pocitů z četby <u>svět kolem nás</u> - reálné posouzení vlastních možností uplatnění na trhu práce (na základě poznání svých znalostí, dovedností a postojů) <u>estetická výchova</u> - vyjádření pocitů z vlastní výtvarné tvorby i vnímaných výtvarných objektů - hodnocení vlastní práce <u>ruční práce</u> - reálné hodnocení možností vlastního uplatnění na trhu práce (na základě poznávání vlastních dovedností, znalostí a postojů během práce v sociálně-terapeutické dílně)
- druzí jako zdroj informací o mě - jak mě vidí lidé okolo mě - vztah druhých lidí ke mně	<u>ve všech vyučovacích předmětech: citlivé hodnocení práce ostatních</u> žáci se učí citlivě hodnotit práci a chování ostatních žáků, při tom si osvojují tyto dovednosti a postoje: - respektovat rozdílnou úroveň schopností, znalostí a dovedností žáků s ohledem na stupeň jejich postižení a aktuální zdravotní stav - tolerovat různou obtížnost zadávaných úkolů, případně používání náhradních metod práce s ohledem na individuální možnosti žáků - používat vhodné komunikační prostředky tak, aby se při hodnocení nedotkli citů a důstojnosti hodnoceného člověka - schopnost vcítit se do hodnoceného člověka - umět se rozhodnout, které problémy není vhodné řešit před všemi spolužáky, ale je vhodnější je s pomocí vyučujícího řešit v soukromí - přiznat všem lidem právo na omyl žáci hodnotí: - chování - schopnosti, znalosti a praktické dovednosti - přínos jedince pro práci skupiny - výsledky učení, včetně individuálního pokroku - vztah ke spolužákům, pedagogům a ostatním zaměstnancům školy v diskuzi s vyučujícím a spolužáky: - vyhodnocují výsledky hodnocení - hledají příčiny úspěchů i problémů - hledají možnosti řešení výukových obtíží a konfliktních situací ve škole, nabízejí pomoc <u>estetická výchova</u> - diskuze a vyjádření pocitů z výtvarné tvorby spolužáků - hodnocení výtvarných prací spolužáků
- moje tělo	<u>tělesná a zdravotní výchova</u> - části těla a jejich pojmenování <u>rodina a domácnost</u> - vývojová období člověka a jejich charakteristika - potřeby člověka v jednotlivých vývojových obdobích (srovnání)

1.c) seberegulace a sebeorganizace

- cvičení sebekontroly a sebeovládání - regulace vlastního jednání i prožívání - nácvik správných sociálních interakcí	<u>ve všech vyučovacích předmětech i mimo vyučování</u> vedeme žáky: - k respektování základních pravidel slušného chování - ke klidnému řešení konfliktních a problémových situací - ke snaze vcítit se do situace ostatních, porozumět jejich jednání, hodnotit situace z různých úhlů pohledu - ke klidné komunikaci a rozumné argumentaci <u>estetická výchova</u> - řešení modelových situací z běžného života formou dramatizace - sebeovládání, rozvoj empatie a tolerance - pravidla spolupráce <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - režim dne s vyváženým poměrem práce, odpočinku a spánku, význam pohybu v režimu dne - sestavení individuálního režimu dne - režim dne v době nemoci a rekonvalescence, respektování pokynů lékaře, pravidla užívání léků - sebeorganizace, péče o osobní věci a školní prostředí - odpovědnost za své zdraví i zdraví spolužáků
- organizace pracovního místa	<u>ve všech vyučovacích předmětech</u> - vedeme žáky: - k udržování pracovního v čistotě a pořádku - k organizaci pracovního místa tak, aby byly vyloučeny rušivé vlivy - k účelné organizaci potřebných pomůcek (pro usnadnění práce a prevenci úrazů) <u>ruční práce, práce v domácnosti, práce s prádlem, úklidové práce</u> - organizace pracovního místa - udržování pracovního místa v pořádku a čistotě - při přípravě pokrmů - při úklidu domácnosti - při praní, sušení, žehlení a mandlování prádla - opravách prádla - péči o pokojové rostliny - při zpracování papíru, dřeva, textilu, keramické hlíny, kovové folie, drátu, sádky a přírodních materiálů - při kompletačních pracích v sociálně-terapeutické dílně
- cvičení vůle a pracovní výdrže	<u>ve všech vyučovacích předmětech</u> - motivujeme žáky: - k dokončení zadané práce - k překonávání překážek (včetně dovednosti požádat vhodnou formou o pomoc) - k odpovědnosti za kvalitu odvedené práce v rámci individuálních možností každého žáka - rozvíjíme koncentraci na pracovní výkon - zadáváme úkoly přiměřené náročnosti - každou dobře odvedenou práci pochválíme, oceňujeme snahu a individuální pokrok - učíme žáky organizovat své pracovní místo tak, aby eliminovali zbytečné rušivé podněty - učíme žáky využívat spolupráce v týmu - učíme žáky účinné komunikaci při společné práci - nacvičujeme řešení konkrétních zátěžových situací (překonávání překážek, vyrovnávání se s únavou a nedostatkem koncentrace na práci, řešení konfliktů se spolupracujícími)

- cvičení vůle a pracovní výdrže	<u>estetická výchova</u> - trénink pracovní výdrže - odpovědnost za výsledky své práce <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - trénink vytrvalosti při cvičení, překonávání překážek <u>ruční práce</u> - během práce v sociálně-terapeutické dílně: - trénink pracovní vůle a výdrže - respektování autorit - odpovědnost za kvalitu odvedené práce
- zvládání zátěžových situací	<u>ve všech vyučovacích předmětech</u> - vedeme žáky k osvojení vhodných postupů při řešení konkrétních zátěžových situací (překonávání překážek, vyrovnávání se s únavou a nedostatkem koncentrace na práci, řešení konfliktů se spolupracujícími apod.)
- zvládání krizových situací	<u>český jazyk a literatura</u> - nácvik komunikace v krizových situacích (telefonický rozhovor, přivolání pomoci) <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - chování v krizových situacích (dopravní nehoda, požár, vážný úraz, vážné zdravotní komplikace) - přivolání pomoci, komunikace v krizových situacích - tísňová volání <u>rodina a domácnost, práce v domácnosti</u> - nácvik řešení krizových situací v modelových situacích (vážnější úrazy při pracích v domácnosti) - přivolání pomoci - tísňová volání <u>ruční práce</u> - telefonní čísla pro tísňová volání - přivolání pomoci
- organizace vlastního času (harmonogram dne)	<u>na začátku školního roku</u> - seznamujeme žáky s nabídkou volnočasových aktivit ve škole i mimo školu (pomáháme s výběrem aktivit podle jejich individuálních možností) - motivujeme žáky k využití této nabídky aktivit - vysvětlujeme rodičům význam aktivního využití volného času jako prevence nežádoucího chování <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - režim dne - zařazení pohybových aktivit, relaxačních a regeneračních cvičení vhodných ke kompenzaci jednostranné zátěže při praktických pracovních činnostech do režimu dne (výběr konkrétních aktivit a cvičení podle individuálních potřeb žáků)

1.d) psychohygiena

- sociální dovednosti pro předcházení konfliktů v mezilidských vztazích	<u>ve všech vyučovacích předmětech i mimo vyučování</u> - v situačních scénkách nacvičujeme vhodné chování v různých společenských situacích - vedeme žáky: - k respektování základních pravidel slušného chování - ke klidnému řešení konfliktů a problémových situací - ke snaze vcítit se do situace ostatních, porozumět jejich jednání, hodnotit situace z různých úhlů pohledu - ke klidné komunikaci a rozumné argumentaci

- dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému - předcházení výukovým problémům	<u>ve všech vyučovacích předmětech</u> - motivujeme žáky k učení: každou dobře odvedenou práci pochválíme, oceňujeme snahu a individuální pokrok - rozvíjíme zdravé sebevědomí žáků - poskytujeme každému žákovi možnost prožít radost z úspěchu tím, že zadáváme úkoly přiměřené náročnosti; rozlišujeme základní a rozšiřující učivo podle individuálních možností žáků - učíme žáky předcházet výukovým problémům - rozvíjíme koncentraci (na učení i na pracovní výkon) - každé učivo dobře procvičíme a až po dostatečném osvojení učiva přistupujeme k dalšímu navazujícímu učivu - učíme žáky organizovat své pracovní místo tak, aby eliminovali zbytečné rušivé podněty - učíme žáky včas a vhodnou formou požádat o pomoc při řešení výukových a pracovních obtíží - vedeme žáky k odpovědnosti za kvalitu odvedené práce v rámci individuálních možností každého žáka - učíme žáky využívat spolupráce v týmu
- dovednosti pro zvládání stresových situací (uvolnění, relaxace)	<u>estetická výchova</u> - možnosti využití hudby k relaxaci - relaxační hudba - relaxace a relaxační cvičení s hudbou (snoezelen) - pohybové hry z oblasti muzikoterapie <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - ochrana duševního zdraví (význam volnočasových aktivit, relaxační techniky) - relaxační a kompenzační techniky k překonání únavy a regeneraci organismu (praktický nácvik) - výběr pohybových aktivit, relaxačních a regeneračních cvičení vhodných ke kompenzaci jednostranné zátěže při praktických pracovních činnostech - zařazení kompenzačních a relaxačních cvičení do denního režimu
- hledání pomoci při obtížích	<u>ve všech vyučovacích předmětech</u> - učíme žáky včas a vhodnou formou požádat o pomoc při řešení výukových, pracovních i osobních obtíží - umožňujeme žákům aktivně se podílet na hledání vhodných postupů při řešení výukových, pracovních i osobních obtíží (společně s vyučujícími a spolužáky posoudit vhodnost a účinnost jednotlivých možností řešení) <u>svět kolem nás</u> - řešení situací spojených s porušováním osobních práv, s ohrožením vlastní nebo cizí osoby nevhodným nebo protiprávním jednáním (pomáhající organizace a jejich činnost, činnost policie a soudů asertivní komunikace, modelové situace a jejich řešení) - nebezpečné situace a jednání ohrožující lidskou důstojnost (identifikace, charakteristika) - techniky obrany proti manipulaci, zneužívání (fyzickému, psychickému a sexuálnímu) a agresí - zásady bezpečného kontaktu s neznámými osobami - vyhledání pomoci při požití jedovatých rostlin - vyhledání pomoci při alergiích, možné projevy alergií <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - vyhledání pomoci (u vyučujících, výchovného poradce, metodika prevence soc.-patologických jevů na Policii ČR, odboru sociálně právní ochrany dětí...) - obrana před manipulací, šikanou a zneužíváním (praktický nácvik v modelových situacích)

- hledání pomoci při obtížích	<u>rodina a domácnost</u> - možnosti řešení problémů v partnerských a přátelských vztazích - vyhledání pomoci v případě ohrožení vlastní osoby (u rodičů, pedagogů a výchovného poradce ve škole, pomocí schránky důvěry ve škole, u lékaře, na policii) - pomáhající organizace, jejich činnost, kontakty - nácvik řešení krizových situací a komunikace s pomáhajícími organizacemi
- rozvíjení zdravého a bezpečného způsobu života	<u>výpočetní technika</u> - prevence zdravotních rizik spojených s prací na počítači <u>svět kolem nás</u> - techniky obrany proti manipulaci, zneužívání (fyzickému, psychickému a sexuálnímu) a agresí <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - zásady zdravé výživy a význam jejich respektování - zdravý jídelníček, vlastní dietní omezení - prevence úrazů, ochranné pomůcky - odpovědnost za své zdraví i zdraví spolužáků - obrana před manipulací, šikanou a zneužíváním (praktický nácvik v modelových situacích) <u>práce v domácnosti</u> - zásady racionálního stravování - sestavení zdravého jídelníčku (výběr ze skutečných potravin, jejich fotografií a obrázků)

2. sociální rozvoj

2.a) poznávací schopnosti

- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, na pracovišti - jací jsme, naše vlastnosti, schopnosti, zájmy a cíle - hledání možností čím se mohou odlišní lidé navzájem obohatit, čím může každý ze žáků přispět k úspěšné práci ve skupině (odlišnost jako výhoda, ne jako překážka)	<u>ve všech vyučovacích předmětech</u> - práce ve dvojicích a ve skupině = prostředek sebepoznávání a vzájemného poznávání - co umím já a co ti duzi (schopnosti, znalosti a dovednosti) - čím mohu být skupině prospěšný já a čím ti duzi - zadáváme žákům takové úkoly, kde se vzájemně potřebují, kde každý může zažít pocit úspěchu a ocenění ze strany ostatních členů skupiny - vedeme žáky k poznání, že spoluprací členů skupiny, kde každý umí něco jiného, lze snáze dosáhnout cíle
- rozvoj schopnosti rozeznat nebezpečí a rizikové situace	<u>výpočetní technika</u> - zásady ochrany soukromí a osobního bezpečí na sociálních sítích - ochrana osobních dat na internetu <u>svět kolem nás</u> - nebezpečné situace a jednání ohrožující lidskou důstojnost (identifikace, charakteristika) - správné, nevhodné a protiprávní jednání (charakteristika, příklady) - zásady bezpečného kontaktu s neznámými osobami

2.b) mezilidské vztahy

- nácvik chování podporujícího dobré vztahy (respekt, podpora, pomoc) - péče o dobré vztahy mezi lidmi - rozvoj dobrých vztahů ve skupině (třídě) - základy slušného chování, respektování daných pravidel (školní řád a vnitřní řád školy, společenské normy a zákony) - empatie v mezilidských vztazích - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (účinná komunikace, respektování ostatních, vhodné řešení konfliktů, respektování autorit)	<u>ve všech vyučovacích předmětech i mimo vyučování</u> - důsledně vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování - podporujeme a rozvíjíme vztahy založené na empatii, respektu, podpoře a pomoci bez ohledu na pohlaví, národnost, rasu, náboženské vyznání, sexuální orientaci, zdravotní stav a věk - zařazujeme hry na rozvoj vzájemného poznávání a porozumění - netolerujeme projevy jakékoli nesnášenlivosti - pomáháme žákům řešit aktuální problémy ve vztazích s vrstevníky i vyučujícími: - hledáním příčin konfliktů (z různých úhlů pohledu) - hledáním způsobů řešení konfliktů - hledáním možností předcházení dalším konfliktům - vedeme žáky ke snaze vcítit se do situace ostatních, porozumět jejich jednání - učíme žáky respektovat rozdílnou úroveň schopností, znalostí a dovedností žáků s ohledem na stupeň jejich postižení a aktuální zdravotní stav - učíme žáky tolerovat různou obtížnost zadávaných úkolů, případně používání náhradních metod práce s ohledem na individuální možnosti žáků - učíme žáky účinné komunikaci (střídat roli mluvčího a posluchače, respektovat odlišné názory, vlastní názory obhajovat klidnou a slušnou argumentací) - učíme žáky respektovat autority (řídít se pokyny vyučujících či jiných nadřízených) <u>svět kolem nás</u> - společenské chování (praktický nácvik vhodného chování v různých společenských situacích) - pravidla soužití mezi vrstevníky, v rodině, ve škole, na pracovišti - rodinné vztahy (role, postavení) - práva a povinnosti rodinných příslušníků - práva a povinnosti manželů - přátelské a partnerské vztahy (charakteristika, společné a rozdílné znaky) <u>estetická výchova</u> - pravidla společenského chování (chování na výstavách, na divadelních a filmových představeních) - nutnost respektování předem stanovených pravidel her (náročnost her dle individuálních možností žáků) - ohleduplnost ke spoluhráčům, fair play <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - nutnost stanovení a respektování pravidel chování pro dobré sociální vztahy - pravidla společenského chování - školní řád, vnitřní řád školy - pravidla třídy - jednoduchá nebo upravená pravidla kolektivních her a soutěží, nutnost jejich dodržování - zásady fair play - sportovní a nesportovní chování (příklady) - manipulace, šikana, fyzické, psychické a sexuální zneužívání (charakteristika těchto jevů, praktické příklady, ochrana před těmito způsoby chování) - výchova k ohleduplnosti, toleranci a empatii

- nácvik chování podporujícího dobré vztahy (respekt, podpora, pomoc) - péče o dobré vztahy mezi lidmi - rozvoj dobrých vztahů ve skupině (třídě) - základy slušného chování, respektování daných pravidel (školní řád a vnitřní řád školy, společenské normy a zákony) - empatie v mezilidských vztazích - rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (účinná komunikace, respektování ostatních, vhodné řešení konfliktů, respektování autorit)	<u>rodina a domácnost</u> - role, postavení, práva a povinnosti rodinných příslušníků - vliv rodiny na vývoj dítěte - odpovědnost rodičů za výchovu dětí - význam stanovení pravidel chování a jejich respektování - důsledky porušování pravidel podle závažnosti porušení - pravidla soužití mezi vrstevníky, v rodině, ve škole, na pracovišti - přátelské a partnerské vztahy - kritéria pro výběr partnera - problémy v partnerských a přátelských vztazích (projevy, příčiny, možnosti řešení)
- základní lidská práva jako regulativ vztahů	<u>svět kolem nás</u> - práva a povinnosti rodinných příslušníků - práva a povinnosti manželů - význam stanovení a respektování pravidel chování - důsledky porušování pravidel podle závažnosti porušení - správné, nevhodné a protiprávní jednání (charakteristika, příklady) - rovnoprávnost všech osob (Listina základních práv a svobod, práva dětí, Ústava ČR) - příklady xenofobie, rasismu, diskriminace - výchova k úctě ke všem osobám bez ohledu na jejich pohlaví, věk, zdravotní stav, etnickou příslušnost, sexuální orientaci a životní úroveň <u>rodina a domácnost</u> - práva a povinnosti manželů - odpovědnost rodičů za výchovu dětí <u>výpočetní technika</u> - autorská práva a trestní postihy jejich porušování

2.c) komunikace

- nácvik účinné verbální i nonverbální komunikace v různých situacích - informování - odmítání - omluva, - pozdrav - prosba, přání, - přesvědčování - vysvětlování - vyjednávání - řešení konfliktů - odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace - sebe prezentace	<u>ve všech vyučovacích předmětech i mimo vyučování</u> - jasná formulace komunikačního sdělení - základní komunikační dovednosti (pozdrav, prosba, žádost, omluva, žádost o informaci, podání informace, vysvětlování, přesvědčování, vyjednávání, řešení konfliktů apod.) - respektování základních pravidel komunikace (střídání role mluvčího a posluchače) - respektování jiných názorů - obhajoba vlastních názorů pomocí klidné a slušné argumentace - podporujeme otevřenou a vstřícnou komunikaci - netolerujeme lhaní a nezdvořilé vyjadřování - rozvíjíme schopnosti pozorování a porozumění neverbální komunikaci, pozorujeme a vyhodnocujeme prostředky neverbální komunikace v různých situacích: - gesta, mimika, postoj, vzhled člověka a co vyjadřují - řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem - řeč lidských skutků - v praxi nacvičujeme účinné způsoby odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace (stručnou a srozumitelnou formulaci odmítnutí, zachování rozvahy, respektování pravidel slušného chování při odmítání komunikace) - učíme žáky řešit problémy klidným způsobem s využitím vhodných komunikačních prostředků (verbální i neverbální komunikace)

- nácvik účinné verbální i nonverbální komunikace v různých situacích - informování - odmítání - omluva, - pozdrav - prosba, přání, - přesvědčování - vysvětlování - vyjednávání - řešení konfliktů - odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace - sebe prezentace	<u>český jazyk a literatura</u> - příjem, pochopení a reakce na ústní sdělení - výslovnost hlásek - reedukace vad výslovnosti a rozvoj alternativní komunikace podle individuálních potřeb a možností - srozumitelnost, tempo, intonace a melodie mluvního projevu - tvorba jednoduchých gramaticky správných vět, otázek i odpovědí v ústní i písemné podobě - rozvoj slovní zásoby se zaměřením na zvládnutí komunikace s běžnou populací v různých situacích - nácvik komunikace v běžných situacích (komunikace ve škole, návštěva lékaře, pošty, úřadu; nakupování; vyřízení vzkazu; telefonický hovor, přivolání pomoci v krizových situacích) - základy společenské konverzace (pozdravy, představení vlastní osoby, uvítání, rozloučení) - slušné vyjadřování - nonverbální komunikace (mimika, gesta) - základní pravidla účinné komunikace (střídání role mluvčího a posluchače, klidná argumentace) - tykání a vykání, pravidla jejich užívání - psaní (opis) krátkého vzkazu, SMS zprávy, adresy, krátkého dopisu a textu pohlednice - zápis (opis) upomínky činnosti - vyplňování jednoduchých dotazníků a formulářů (s pomocí) - osvojování odborné terminologie podle zaměření školy (popis předmětů nástrojů, pomůcek, pracovních činností a pracovních postupů s využitím odborné terminologie) - verbální a nonverbální vyjádření dojmů a pocitů z četby - vyprávění příběhu, dějová posloupnost - dramatizace pohádek a příběhů - dialogy postav - vyjádření charakteristiky postav (verbálními i nonverbálními prostředky) <u>matematika</u> - odpovědi na otázky (tvoření gramaticky správných vět při řešení slovních úloh) <u>výpočetní technika</u> - alternativní komunikace na počítači - opis a přepis textu, psaní krátké zprávy (MSWord) - elektronická komunikace - vytvoření e-mailové schránky - doručená, odeslaná a odstraněná pošta - nový dopis, úpravy textu - přečtení dopisu a odpověď - praktický nácvik odesílání elektronické pošty - odesílání SMS zpráv přes SMS bránu - jednoduché základy chatování, facebook - vlastní profil, ochrana osobních dat - přijímání a odesílání zpráv - zásady ochrany soukromí a osobního bezpečí na sociálních sítích - základní funkce mobilního telefonu - zadání telefonního čísla - volání na zvolené číslo, přijetí hovoru - přijetí SMS zprávy s porozuměním obsahu - psaní a odeslání SMS zprávy (odpověď, nová zpráva) <u>svět kolem nás</u> - praktický nácvik komunikace s úřady práce a dalšími pomáhajícími organizacemi - nácvik asertivní komunikace

- nácvik účinné verbální i nonverbální komunikace v různých situacích - informování - odmítání - omluva, - pozdrav - prosba, přání, - přesvědčování - vysvětlování - vyjednávání - řešení konfliktů - odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace - sebe prezentace	<u>estetická výchova</u> - popis vlastní práce (rozvoj slovní zásoby) - rozhovor o vlastní výtvarné činnosti i práci spolužáků - diskuze o vystavených dílech (vyjádření vlastních názorů, respektování odlišných názorů) - dechová a hlasová cvičení (měkký hlasový začátek, dechová ekonomie) - artikulační cvičení - mluvní cvičení, nácvik krátkého samostatného mluvního projevu na dané téma - rozvoj slovní zásoby - spisovný a nespisovný jazyk - řešení modelových situací z běžného života formou dramatizace (verbální i neverbální komunikace, hraní rolí) <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - základy tělocvičné terminologie, pokyny a povely - asertivní komunikace (praktický nácvik v modelových situacích zaměřených na ochranu před manipulací, šikanou a zneužíváním)) - praktický nácvik komunikace a řešení konfliktních situací - popis vlastních aktuálních zdravotních obtíží <u>ruční práce</u> - účinná komunikace při práci v sociálně-terapeutické dílně
- komunikace v mimořádných a život ohrožujících situacích - komunikace v mimořádných a život ohrožujících situacích	<u>český jazyk a literatura</u> - nácvik komunikace v krizových situacích (telefonický rozhovor, přivolání pomoci) <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - přivolání pomoci - tísňová volání - komunikace v krizových situacích (dopravní nehody, požár, vážný úraz, vážné zdravotní komplikace) <u>rodina a domácnost</u> - komunikace s pomáhajícími organizacemi (řešení situací ohrožení vlastní osoby, řešení osobních problémů) - přivolání pomoci při úrazu v domácnosti - tísňová volání (praktický nácvik)

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA)

Tematické okruhy průřezového tématu:

1. ekosystémy

- les - zahrada, sad - pole - louka - rybník, řeka, moře	<u>svět kolem nás</u> - živočišné žijící v lese, u vody a ve vodě, na louce, na poli, na zahradě, u rybníka - domácí zvířata a volně žijící zvířata - zvířata žijící u nás a cizokrajná zvířata - domácí zvířata (savci a ptáci) - chov užitkových domácích zvířat i drobného domácího zvířectva („domácích mazlíčků“) - odpovědný přístup k chovu zvířat - životní potřeby jednotlivých zvířat a způsob jejich uspokojování - živočišné v regionálním ekosystému - práce s atlasem živočichů (popis obrázků, poznávání živočichů na fotografiích a obrázcích)

- les - zahrada, sad - pole - louka - rybník, řeka, moře	- rostliny v lese, u vody, na louce, na poli, na zahradě, u rybníka) - stromy, keře a byliny (stavba rostlinného těla, zástupci) - ovoce a zelenina - hospodářsky významné rostliny a jejich využití - rostliny v regionálním ekosystému - rostliny užitečné a škodlivé, zástupci - léčivé a jedovaté rostliny (poznávání rostlin na fotografiích a obrázcích) - praktický nácvik péče o pokojové rostliny - práce s atlasem rostlin (popis obrázků, poznávání rostlin na fotografiích a obrázcích)
- lidské sídlo	<u>svět kolem nás</u> - popis života na vesnici a ve městě (s využitím jednoduchých obrázků) - porovnání způsobu života na vesnici a ve městě (s využitím názorných obrázků) - porovnání kvality životního prostředí na vesnici a ve městě - vliv lidských aktivit na kvalitu životního prostředí na vesnici a ve městě (s využitím názorných obrázků)
- vzájemné vztahy organismů a prostředí - struktura a funkce ekosystému	<u>svět kolem nás</u> - učivo o rostlinách živočišné a rostlinné říši je probíráno po jednotlivých ekosystémech - př. ekosystém „zahrada“ - současně je probíráno učivo: - živočichové na zahradě - rostliny na zahradě - ovoce a zelenina - závislost ekosystému na kvalitě vody, vzduchu, půdy - vzájemné vztahy rostlin a živočichů v ekosystém - péče o ekosystém, udržování rovnováhy v ekosystému (péče o rostliny i živočichy, ochrana proti škůdcům)

2. vztah člověka k prostředí

2.a) naše obec a region

- orientace v obci - poznávání obce	<u>svět kolem nás</u> - orientace v okolí školy a ve městě (vycházky) - významné budovy a historické objekty města (poznávání významných budov a historických objektů ve skutečnosti, na fotografiích a na obrázcích) - doprava v regionu (druhy dopravy, základní orientace v jízdních řádech)

2.b) lidské aktivity a životní prostředí

- vliv lidských aktivit na životní prostředí	<u>svět kolem nás</u> - lidské aktivity a jejich dopad na kvalitu životního prostředí: průmysl, zemědělství, doprava, hospodaření s odpady (práce s názornými fotografiemi a obrázky) - lidské aktivity ve městě a na vesnici (vyplývající ze způsobu života) a jejich vliv na životní prostředí - vliv dopravy na kvalitu životního prostředí (druhy dopravy)

2.c) ochrana přírody

- ochrana vody, půdy, ovzduší - problémy životního prostředí (příčiny, důsledky, možnosti řešení)	<u>svět kolem nás</u> - problémy životního prostředí - práce s názornými fotografiemi a obrázky - pozorování okolí školy – vycházky (místní ekologické problémy, pozorování kvality životního prostředí) - hledání příčin a možností řešení - ochrana vody, půdy, ovzduší - možnosti vlastního zapojení do aktivit směřujících k ochraně přírody a zlepšování životního prostředí <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - péče o životní prostředí (příklady) <u>práce v domácnosti</u> - význam správného dávkování pracích a úklidových prostředků, používání prostředků pro úklid domácnosti s ohledem na ochranu životního prostředí - ekologicky šetrné prostředky pro úklid domácnosti a praní prádla, jejich značení a význam pro kvalitu životního prostředí - ochrana životního prostředí před chemickým znečištěním <u>práce s prádlem</u> - význam správného dávkování pracích prostředků - ekologicky šetrné prací prostředky a jejich značení - význam správného dávkování pracích prostředků - ochrana životního prostředí před chemickým znečištěním <u>úklidové práce</u> - používání prostředků pro úklid domácnosti s ohledem na ochranu životního prostředí - ekologicky šetrné prostředky pro úklid domácnosti a jejich značení - ochrana životního prostředí před znečištěním chemickými látkami
- třídění odpadů - využití odpadů: druhotné suroviny, recyklace	<u>dlouhodobý školní projekt</u> - v průběhu celého školního roku žáci třídí školní odpad a ukládají ho do barevně odlišených kontejnerů na chodbách školy - význam třídění odpadu - pravidla pro třídění odpadu - využití tříděných odpadů: druhotné suroviny, recyklace <u>svět kolem nás</u> - třídění odpadů a jeho význam, recyklace <u>ruční práce</u> - využívání odpadních surovin pro nácvik práce s papírem a zpracování plastů (praktické využití recyklace pro vlastní tvořivou činnost)

3. životní prostředí a zdraví

3.a) podmínky života

- kvalitní životní prostředí jako základní podmínka zdravého života	<u>svět kolem nás</u> - kvalitní životní prostředí jako základní podmínka pro zdraví (vliv kvality ovzduší, vody a půdy na zdraví člověka) – práce s fotografiemi a obrázky znázorňujícími příčinné souvislosti - živá a neživá příroda (příklady) - vzájemná propojenost živé a neživé přírody (popis konkrétních příkladů, odpovědi na otázky) - význam vody, vzduchu a půdy pro život všech živých organismů i člověka (propojenost a vzájemná závislost neživé a živé přírody) <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - vzájemné vztahy: lidské aktivity → kvalita životního prostředí → zdraví a kvalita života

3.b) ochrana zdraví

- možnosti a způsoby ochrany zdraví	<u>výpočetní technika</u> - pravidla práce v odborné učebně výpočetní techniky - prevence zdravotních rizik spojených s prací na počítači <u>svět kolem nás</u> - léčivé byliny a pravidla pro jejich užívání - vyhledání pomoci při požití jedovatých rostlin - vyhledání pomoci při alergiích, možné projevy alergií <u>estetická výchova</u> - ochrana sluchu při poslechu hudby - zásady hygieny při práci s výtvarnými materiály <u>tělesná a zdravotní výchova</u> - osobní hygiena - ochrana duševního zdraví - prevence úrazů - pravidla práce v odborných učebnách - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, ochranné pomůcky - bezpečnost a ochrana zdraví při pohybových aktivitách (vhodné oblečení a obuv, osobní hygiena při sportu, bezpečné prostředí pro pohybové aktivity, zásady bezpečného pobytu v přírodě) - hygiena a bezpečnost při plavání v bazénu i v přírodě - odpovědnost za své zdraví i zdraví spolužáků - BESIP, povinná výbava kola a cyklisty - ochrana před infekčními nemocemi - chování v době nemoci a rekonvalescence (režim dne, respektování pokynů lékaře, pravidla užívání léků) - rizikové sexuální chování a jeho důsledky - antikoncepce - ochrana před sexuálně přenosnými chorobami - nácvik obrany proti sociálně patologickým jevům a odmítání návykových látek (řešení modelových situací) - obrana před manipulací, šikanou a zneužíváním (praktický nácvik v modelových situacích) - vyhledání pomoci (u vyučujících, výchovného poradce, metodika prevence soc.-patologických jevů, na Policii ČR, odboru sociálně právní ochrany dětí...) - režim dne s vyváženým poměrem práce, odpočinku a spánku, význam pohybu v režimu dne

- možnosti a způsoby ochrany zdraví	<u>tělesná a zdravotní výchova</u> - sestavení individuálního režimu dne - zařazení pohybových aktivit, kompenzačních a relaxačních cvičení do denního režimu - význam zdravotní tělesné výchovy, motivace k provádění speciálních cviků - relaxační a kompenzační techniky k překonání únavy a regeneraci organismu (praktický nácvik) - výběr pohybových aktivit, relaxačních a regeneračních cvičení vhodných ke kompenzaci jednostranné zátěže při praktických pracovních činnostech - individuální poznávání kontraindikovaných činností - význam neprovádění kontraindikovaných činností - zásady zdravé výživy a význam jejich respektování - zdravý jídelníček, vlastní dietní omezení - popis vlastních aktuálních zdravotních obtíží (nácvik stručné, výstižné a srozumitelné komunikace, s lékařem, odpovědi na cílené otázky) - chování u lékaře, v nemocnici a v lékárně (praktický nácvik chování a komunikace v modelových situacích) - ošetření drobných poranění s využitím příruční lékárníčky - řešení krizových situací (dopravní nehody, požáru, vážného úrazu, vážných zdravotních komplikací) - přivolání pomoci, tísňová volání <u>rodina a domácnost</u> - osobní hygiena, intimní hygiena - péče o vlasy, nehty, pleť - prostředky osobní hygieny a jejich použití - význam osobní hygieny, čistoty prostředí - značení nebezpečných látek používaných v domácnosti, výstražné symboly - ochranné pomůcky pro práci v domácnosti - bezpečnost a ochrana zdraví při domácích pracích, prevence úrazů - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrospotřebiči a chemickými látkami - příruční lékárníčka a její praktické využití - ošetření drobných poranění s využitím příruční lékárníčky (dle individuálních možností) - přivolání pomoci, tísňová volání (praktický nácvik) - rizikové sexuální chování a rizika s ním spojená (nechtěné těhotenství, sexuálně přenosné choroby) - řešení problémů vyplývajících z rizikového sexuálního chování - bezpečný sex (antikoncepce, ochrana před sexuálně přenosnými chorobami) - situace ohrožení osobní bezpečnosti a jejich řešení - problematika týraných a zneužívaných osob - ohlašovací povinnost a její význam - nácvik ochrany proti manipulaci a agresí (modelové situace) - vyhledání pomoci v případě ohrožení vlastní osoby (u rodičů, pedagogů a výchovného poradce ve škole, pomocí schránky důvěry ve škole, u lékaře, na policii) - pomáhající organizace, jejich činnost, kontakty - nácvik řešení krizových situací a komunikace s pomáhajícími organizacemi <u>práce v domácnosti</u> - bezpečná obsluha kuchyňských elektrospotřebičů a elektrospotřebičů potřebných k praní, sušení, žehlení a mandlování prádla (s instrukcemi podle individuálních možností žáků) - bezpečnost a ochrana zdraví při práci s chemickými látkami, ochranné pomůcky

- možnosti a způsoby ochrany zdraví	<u>práce v domácnosti</u> - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při ručním i strojovém šití a jiných opravách prádla - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v kuchyni, prevence úrazů - nebezpečí vyplývající z používání prošlých nebo zkažených potravin - zásady racionálního stravování, sestavení zdravého jídelníčku - ošetření drobných poranění s využitím příruční lékárničky - řešení krizových situací (modelové situace) - přivolání pomoci, tísňová volání <u>práce s prádlem</u> - bezpečná obsluha elektrospotřebičů potřebných k praní, sušení, žehlení a mandlování prádla - prevence úraz při praní, sušení, žehlení a mandlování prádla - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při ručním i strojovém šití a jiných opravách prádla - bezpečnost a ochrana zdraví při práci s chemickými látkami, ochranné pomůcky <u>ruční práce</u> - bezpečnost a ochrana zdraví při práci - bezpečná obsluha elektrospotřebičů (podle procesuálních schémat) - ochranné pomůcky pro práci s barvami a laky, - prevence úrazů - účelná organizace pracovního místa - obsah příruční lékárničky a jeho pojmenování - nácvik ošetření drobných poranění s využitím příruční lékárničky - telefonní čísla pro tísňová volání, přivolání pomoci <u>úklidové práce</u> - bezpečnost a ochrana zdraví při úklidu domácnosti, prevence úrazů - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrospotřebiči a chemickými látkami - značení nebezpečných látek používaných v domácnosti, výstražné symboly - ochranné pomůcky pro práce v domácnosti

VÝCHOVA PRO VSTUP DO SVĚTA PRÁCE

Tematické okruhy průřezového tématu:

1. práce a zaměstnanost

- pracovní prostředky - pracovní činnosti s instrukcemi podle individuálních možností žáků: - podle praktické ukázky činnosti - ústních instrukcí vyučujících - obrázkového návodu - procesuálního schématu - písemného návodu - jednoduchého technického návodu	<u>český jazyk a literatura</u> - popis předmětů a činností - slovní zásoba, základní odborná terminologie - vlastnosti předmětů a jejich funkce - popis činností, časová posloupnost činností - vyhledávání informací v odborném textu (souvisejících se zaměřením školy) - odpovědi na otázky k textu - práce podle písemných instrukcí

- pracovní prostředky - pracovní činnosti s instrukcemi podle individuálních možností žáků: - podle praktické ukázky činnosti - ústních instrukcí vyučujících - obrázkového návodu - procesuálního schématu - písemného návodu - jednoduchého technického návodu	<u>estetická výchova</u> - respektování pracovních postupů - popis pracovních postupů - pracovní postupy podle individuálních schopností žáků daných charakterem a stupněm postižení, <u>rodina a domácnost</u> - pojmenování a popis pracovních činností spojených s úklidem domácnosti - pomůcky pro úklidové práce a jejich využití (mechanické pomůcky, elektrospotřebiče) - orientace v návodech a procesuálních schématech k použití prostředků pro úklid domácnosti (vyhledávání základních informací o složení, využití a dávkování – s pomocí) - výběr vhodných prostředků k péči o domácnost (na základě práce s návody k použití, určení ošetřovaného materiálu a druhu pracovní činnosti) - dávkování úklidových prostředků (s pomocí) <u>práce v domácnosti</u> - pojmenování a popis pracovních činností spojených s úklidem domácnosti - prostředky pro úklid domácnosti a jejich třídění - podle složení (saponát, mýdlo, vosk...) - podle materiálů, pro které jsou určeny (dřevo, sklo, kov, plast, keramické povrchy...) - podle využití při pracovních činnostech (čistící, leštící, dezinfekční, prací...) - podle využití ve funkčních zónách bytu (pro úklid kuchyně, koupelny, toalety, obývací části...) - orientace v procesuálních schématech k použití prostředků pro úklid domácnosti, (vyhledávání základních informací o využití a dávkování) - výběr vhodných prostředků k péči o domácnost (na základě práce s návody k použití, určení ošetřovaného materiálu a druhu pracovní činnosti) - dávkování prostředků pro úklid domácnosti (s pomocí) - používání prostředků pro úklid domácnosti s ohledem na ochranu životního prostředí - ekologicky šetrné prostředky pro úklid domácnosti a jejich značení - orientace v návodech a procesuálních schématech k použití složitějších mechanických pomůcek a elektrospotřebičů pro úklid domácnosti - jednoduchá údržba mechanických pomůcek pro úklid domácnosti - práce s informačními etiketami textilií - třídění prádla před praním a jeho význam - prací prostředky podle konzistence (tekuté, sypké, prstovité, v kapslích ...) - pomocné prací prostředky a jejich funkce (odstraňovač skvrn, škrob, aviváž, dezinfence) - ekologicky šetrné prací prostředky, jejich značení a význam pro kvalitu životního prostředí - použití jednotlivých druhů pracích prostředků, (práce s návody k použití, obrázkovými návody a procesuálními schématy) - třídění pracích prostředků podle jejich použití - správné dávkování pracích prostředků - význam správného dávkování pracích prostředků (ochrana životního prostředí před chemickým znečištěním) - výběr vhodných pracích prostředků k praní konkrétních textilií - výběr vhodného postupu praní a sušení prádla podle vlastností textilií, stupně zašpinění a barev

- pracovní prostředky - pracovní činnosti s instrukcemi podle individuálních možností žáků: - podle praktické ukázky činnosti - ústních instrukcí vyučujících - obrázkového návodu - procesuálního schématu - písemného návodu - jednoduchého technického návodu	<u>práce v domácnosti</u> - orientace v pokynech k sušení, žehlení a mandlování prádla, symboly a znaky - výběr vhodného postupu žehlení a mandlování podle vlastností textilií daných jejich složením, nastavení provozu žehličky a mandlu - pomůcky k žehlení a jejich využití - druhy žehliček a jejich obsluha - skládání a ukládání vyžehleného prádla - druhy praček a jejich obsluha - programování automatické pračky - věšení mokrého prádla, skládání usušeného prádla před žehlením a mandlováním - pomůcky pro drobné opravy prádla a jejich využití - výběr vhodných pomůcek podle charakteru a rozsahu opravy prádla a jejich správné používání - pracovní postupy při opravách prádla - přišívání knoflíků - oprava rozpáraného švu - oprava odpáraného lemu - výměna gumy - základní obsluha šicího stroje (s instrukcemi podle individuálních možností žáků) - péče o pokojové rostliny (umístění rostliny, zálivka, hnojení, otírání prachu, přesazování, jednoduché množení, ochrana proti škůdcům) - vybavení kuchyně (pojmenování, možnosti využití) - výběr vhodných pomůcek pro práce v kuchyni - nácvik práce s pomůckami pro přípravu pokrmů - obsluha elektrospotřebičů pro přípravu pokrmů - úklid kuchyně, osobní hygiena při práci v kuchyni - skladování jednotlivých druhů potravin - vyhledávání informací o trvanlivosti potravin - nebezpečí vyplývající z používání prošlých nebo zkažených potravin - orientace v kuchařské knize (vyhledání receptu podle rejstříku) - výběr surovin podle receptury - nákup potravin - příprava surovin pro přípravu pokrmů (výběr, nákup, dávkování surovin, očištění, loupání a krájení surovin) - pracovní postup, posloupnost jednotlivých kroků při přípravě konkrétních pokrmů - příprava studených i teplých pokrmů a nápojů (s instrukcemi podle individuálních možností žáků) - sestavení zdravého jídelníčku podle zásad racionálního stravování - příprava stolu pro běžné i sváteční stolování - správné umístění sklenic, příborů, talířů - ubrusy a prostrání - dekorace podle společenských příležitostí <u>práce s prádlem</u> - práce s informačními etiketami textilií - vyhledávání informací o složení textilií - zkratky pro použité suroviny - třídění prádla před praním - podle složení - podle stupně zašpinění - podle barev - prací prostředky podle konzistence - pomocné prací prostředky a jejich funkce (soda, zesilovač praní, odbarvovač, odstraňovač skvrn, máchadlo, škrob, aviváž, dezinfekce) - ekologicky šetrné prací prostředky, jejich značení a význam (ochrana životního prostředí před chemickým znečištěním)

- pracovní prostředky - pracovní činnosti s instrukcemi podle individuálních možností žáků: - podle praktické ukázky činnosti - ústních instrukcí vyučujících - obrázkového návodu - procesuálního schématu - písemného návodu - jednoduchého technického návodu	<u>práce s prádlem</u> - práce s návody k použití pracích prostředků - použití jednotlivých druhů pracích prostředků - dávkování pracích prostředků podle návodu k použití, význam správného dávkování - odměřování správného množství pracího prostředku - výběr vhodných pracích prostředků k praní konkrétních textilií - orientace v pokynech k praní, sušení, žehlení a mandlování textilií, symboly a znaky - výběr vhodného postupu praní, sušení, žehlení a mandlování prádla podle vlastností textilií - druhy praček a jejich obsluha - programování automatické pračky a sušičky (pro domácí i průmyslové využití) - věšení mokrého prádla - skládání usušeného prádla před žehlením či mandlováním - profesionální čištění prádla, čistírny a jejich využití - obsluha pračky, žehličky a mandlu (s instrukcemi podle individuálních možností žáků) - pomůcky k žehlení a jejich využití - skládání a ukládání vyžehleného prádla - pomůcky pro drobné opravy prádla a jejich využití - výběr vhodných pomůcek podle charakteru a rozsahu opravy prádla - pracovní postupy při opravách prádla - přišívání knoflíků - oprava rozpáraného švu - oprava odpáraného lemu - výměna gumy - základní obsluha šicího stroje (s instrukcemi podle individuálních možností žáků) <u>ruční práce</u> - pracovní postupy pro zpracování: - textilií (šití, vyšívání, tkaní, opravy prádla) - papíru (stříhání, skládání, lepení, ruční papír) - dřeva (broušení, barvení, lakování) - kovové folie (stříhání ohýbání, rytí a vypichování dekoru, povrchová úprava barvou a lakem) - keramické hlíny (tvarování hlíny, zpracování plátu, strukturování povrchu, spojování dílů šlikem, vykrajování, reliéf, glazování) - sádry (odlévání, otisky do sádry, barvení) - přírodních materiálů (sběr, sušení, lisování, navlékání) - pedigu (máčení, ohýbání, stříhání, základy pletení) - drobné opravy v domácnosti - výměny žárovky - výměna baterií v jednoduchých přístrojích - lepení (druhy lepidel a jejich využití) - natírání, lakování - druhy barev a laků a jejich využití - štětce a válečky - pěstitelské práce - péče o pokojové rostliny (zálivka, hnojení, otírání prachu, přesazování, jednoduché množení) - pěstování nenáročných rostlin v truhlíku nebo na školním pozemku (úprava záhonů) - péče o trávník a keře v areálu školy - práce v sociálně-terapeutické dílně u všech pracovních činností: - technologická kázeň, dodržování posloupnosti jednotlivých kroků dle zadaného pracovního postupu - pomůcky a nářadí, jejich pojmenování a správné používání - popis pracovních činností

- pracovní prostředky - pracovní činnosti s instrukcemi podle individuálních možností žáků: - podle praktické ukázky činnosti - ústních instrukcí vyučujících - obrázkového návodu - procesuálního schématu - písemného návodu - jednoduchého technického návodu	<u>úklidové práce</u> - pojmenování a popis pracovních činností spojených s úklidem domácnosti - základní pomůcky pro úklidové práce (pojmenování, možnosti použití) - praktický nácvik používání mechanických pomůcek pro úklid domácnosti - výběr vhodných pomůcek pro úklid domácnosti (podle charakteru a rozsahu pracovní činnosti) - orientace v procesuálních schématech k použití složitějších mechanických pomůcek a elektrospotřebičů pro úklid domácnosti - prostředky pro úklid domácnosti a jejich třídění - podle složení (saponát, mýdlo, vosk...) - podle materiálů, pro které jsou určeny (dřevo, sklo, kov, plast, keramické povrchy...) - podle využití při pracovních činnostech (čistící, leštící, dezinfekční, prací...) - podle využití ve funkčních zónách bytu (pro úklid kuchyně, koupelny, toalety, obývací části...) - orientace v procesuálních schématech k použití prostředků pro úklid domácnosti (vyhledávání základních informací o využití a dávkování) - výběr vhodných prostředků k péči o domácnost (na základě práce s návody k použití, určení ošetřovaného materiálu a druhu pracovní činnosti) - dávkování prostředků pro úklid domácnosti (s pomocí) - používání prostředků pro úklid domácnosti s ohledem na ochranu životního prostředí - ekologicky šetrné prostředky pro úklid domácnosti a jejich značení - druhy úklidu (denní, týdenní, velký úklid) - charakteristika druhů úklidu (výčet činností) - praktický nácvik úklidu všech částí bytu (na základě osvojených teoretických znalostí o funkčních zónách bytu, materiálech a prostředcích pro úklid domácnosti) - péče o podlahové krytiny - utírání prachu - péče o nábytek - péče o bytový textil - mytí oken a dveří - čištění skleněných a keramických ploch - hygiena v kuchyni, na toaletě a v koupelně
- pracovní návyky - pracoviště - pracovní doba	<u>ve všech odborných předmětech (rodina a domácnost, příprava pokrmů, práce s prádlem, ruční práce, úklidové práce)</u> se zaměřujeme na rozvoj těchto znalostí, dovedností a postojů: - účelná organizace pracovního místa tak, aby byly vyloučeny rušivé podněty - trénink pracovní výdrže a koncentrace pozornosti, maximální využití pracovní doby - popis pracovních postupů s využitím odborné terminologie - popis pracovních nástrojů a pomůcek s využitím odborné terminologie - výběr pracovních nástrojů a pomůcek - popis pracovních postupů s využitím odborné terminologie (posloupnost jednotlivých pracovních úkonů) - důsledné dodržování pracovních postupů - odpovědnost za kvalitu odvedené práce, snaha odvést maximální výkon podle individuálních možností daných charakterem a stupněm postižení a aktuálním zdravotním stavem Velký význam pro nácvik těchto znalostí, dovedností a postojů má pravidelná práce v sociálně-terapeutické dílně

- bezpečnost a ochrana zdraví při práci	<u>výpočetní technika</u> - bezpečnost a hygiena práce s PC (držení těla, organizace pracovního místa, ochrana zraku) <u>rodina a domácnost</u> - značení nebezpečných látek používaných v domácnosti, výstražné symboly - ochranné pomůcky pro práci v domácnosti - bezpečnost a ochrana zdraví při domácích pracích, prevence úrazů - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrospotřebiči a chemickými látkami - příruční lékárnička a její praktické využití - ošetření drobných poranění s využitím příruční lékárničky - přivolání pomoci, tísňová volání (praktický nácvik) <u>práce v domácnosti</u> - bezpečná obsluha elektrospotřebičů potřebných pro úklid domácnosti, k praní, sušení, žehlení a mandlování prádla (s instrukcemi podle individuálních možností žáků) - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s úklidovými a pracími prostředky - bezpečnost a ochrana zdraví při práci s chemickými látkami, ochranné pomůcky - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při ručním i strojovém šití a jiných opravách prádla - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v kuchyni, prevence úrazů - bezpečná obsluha kuchyňských elektrospotřebičů (s instrukcemi podle individuálních možností žáků) - význam osobní hygieny při přípravě pokrmů - používání zdravotně nezávadných potravin pro přípravu pokrmů (skladování jednotlivých druhů potravin, vyhledávání informací o trvanlivosti potravin, nebezpečí vyplývající z používání prošlých nebo zkažených potravin) - ošetření drobných poranění s využitím příruční lékárničky - řešení krizových situací (modelové situace) - přivolání pomoci, tísňová volání <u>práce s prádlem</u> - bezpečná obsluha elektrospotřebičů potřebných k praní, sušení, žehlení a mandlování prádla - prevence úrazů při praní, sušení, žehlení a mandlování prádla - bezpečnost a ochrana zdraví při práci s chemickými látkami, ochranné pomůcky - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při ručním i strojovém šití a jiných opravách prádla <u>ruční práce</u> - bezpečná obsluha elektrospotřebičů schémat) - ochranné pomůcky pro práci s barvami a laky, - prevence úrazů - obsah příruční lékárničky a jeho pojmenování - nácvik ošetření drobných poranění s využitím lékárničky - telefonní čísla pro tísňová volání - přivolání pomoci, komunikace v krizových situacích <u>úklidové práce</u> - bezpečnost a ochrana zdraví při úklidu domácnosti, prevence úrazů - zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s elektrospotřebiči a chemickými látkami - značení nebezpečných látek používaných v domácnosti, výstražné symboly - ochranné pomůcky pro úklid domácnosti

- kvalifikace a rekvalifikace	<u>svět kolem nás</u> - kvalifikace a rekvalifikace
- trh práce - možnosti uplatnění na pracovním trhu - získávání informací při hledání zaměstnání (práce s informacemi, nácvik konkrétních situací) - úřady práce - informační, poradenské a zprostředkovatelské služby v oblasti hledání zaměstnání - nabídky pracovního uplatnění formou inzerátů	<u>svět kolem nás</u> - zaměstnání - možnosti uplatnění na trhu práce (na základě poznání svých znalostí, dovedností a postojů) - úřady práce a jejich činnost (exkurze, praktický nácvik komunikace s úřady práce, žádost o zaměstnání) - agentury zprostředkující zaměstnání - inzerát, odpověď na inzerát
pracovně právní legislativa - práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele - problematika nezaměstnanosti	<u>svět kolem nás</u> - práva a povinnosti zaměstnance a - práva a povinnosti zaměstnavatele - Zákoník práce (nejdůležitější informace) - mzda a její složky - pracovní doba - péče o nezaměstnané, sociální dávky

2. sebezprezentace

- verbální a písemná sebezprezentace	<u>český jazyk a literatura</u> - příjem, pochopení a reakce na ústní sdělení - reedukace vad výslovnosti a rozvoj alternativní komunikace podle individuálních potřeb a možností - tvorba jednoduchých gramaticky správných vět, otázek i odpovědí v ústní i písemné podobě - slušné vyjadřování - nonverbální komunikace (mimika, gesta) - základní komunikační pravidla rozhovoru (střídání role mluvčího a posluchače) - tykání a vykání, pravidla jejich užívání - rozvoj slovní zásoby se zaměřením na zvládnutí komunikace s běžnou populací v různých situacích - nácvik komunikace v běžných situacích (komunikace ve škole, návštěva lékaře, pošty, úřadu; nakupování; vyřízení vzkazu; telefonický hovor, přivolání pomoci v krizových situacích) - základy společenské konverzace (pozdravy, představení vlastní osoby, uvítání, rozloučení) - podpis psacím písmem (křestní jméno, příjmení) - psaní (opis) krátkého vzkazu - psaní (opis) SMS zprávy - psaní (opis) adresy a krátkého dopisu podle vzoru - psaní (opis) textu pohlednice a krátkého dopisu (s pomocí) - vyplňování jednoduchých dotazníků a formulářů (s pomocí) <u>výpočetní technika</u> - základní funkce mobilního telefonu - zadání telefonního čísla - volání na zvolené číslo, přijetí hovoru - přijetí SMS zprávy s porozuměním obsahu - psaní a odeslání SMS zprávy (odpověď, nová zpráva) - alternativní komunikace na počítači - textový editor MS Word - opis a přepis textu, krátká zpráva (samostatná práce dle individuálních možností žáků) - úpravy textu

- verbální a písemná sebe prezentace	<u>výpočetní technika</u> - elektronická komunikace - vytvoření e-mailové schránky - doručená, odeslaná a odstraněná pošta - nový dopis, úpravy textu - přečtení dopisu a odpověď - praktický nácvik odesílání elektronické pošty - odesílání SMS zpráv přes SMS bránu - jednoduché základy chatování, facebook - vlastní profil, ochrana osobních dat - přijímání a odesílání zpráv - zásady ochrany soukromí a osobního bezpečí na sociálních sítích - základní práce s digitálním fotoaparátem (žák fotografuje, vyučující fotografie upravuje a ukládá)
- psaní životopisu	<u>český jazyk a literatura</u> - příprava životopisu - nutné údaje a jejich struktura (společně s vyučujícím nebo asistentem)
- sestavování žádosti o zaměstnání	<u>český jazyk a literatura</u> - sestavování žádosti o zaměstnání (společně s vyučujícím nebo asistentem)
- inzerát, odpověď na inzerát	<u>svět kolem nás</u> - žádost o zaměstnání, inzerát a odpověď na inzerát - inzerát, odpověď na inzerát
- příprava na přijímací pohovor (nácvik konkrétních modelových situací)	<u>český jazyk a literatura</u> - příprava na přijímací pohovor do zaměstnání (praktický nácvik, modelové situace, verbální i neverbální komunikace u přijímacího pohovoru)